

70 procent van de mensen
kiest voor het geld en niet voor
het herstel

INTERVIEW Jan Emmo Hut, Centrum Veilig Wonen

RENOVATIE

Jan Emmo Hut: "We willen bereiken dat mensen het herstel door de door ons erkende aannemers laten uitvoeren." Foto: Jos Schuurman

'De boel stagneert in Groningen'

< VERVOLG VAN PAGINA 1
Minister Kamp, Hans Alders, de NAM en Tweede Kamer moeten snel duidelijkheid scheppen over de versterkingsoperatie in Groningen. Dat vindt Jan Emmo Hut, directeur CVW. "De boel stagneert."

Thomas van Belzen

Directeur Jan Emmo Hut moet met het Centrum Veilig Wonen (CVW) namens de NAM de woningen en gebouwen in het aardbevingsgebied in Groningen veiliger maken. Daarnaast bepaalt hij de hoogte van de schadebedragen en wijst hij erkende aannemers aan. Er is één maar. Het CVW is een uitvoeringsinstantie. Dat maakt het werk lastig. Vooral omdat de regels voortdurend wijzigen. "Veel mensen wachten daarom met het herstellen van de schade. Van de 30.000 omwonenden met schademeldingen kiest 70 procent voor het geld én niet voor herstel door het CVW. Of dat frustrerend is? Wij maken de kaders niet. Gekscherend heb ik weleens gezegd: het enige wat duidelijk is, is dat het gebied nog steeds op dezelfde plek ligt. Haast is geboden." Hut is sinds de oprichting van het CVW begin 2015 betrokken bij de grootste bouwoperatie in de geschiedenis van Groningen. Zijn benoeming deed veel stof opwaaien. Hut was namelijk ook directeur bij Van Wijnen Noord. "De buitenwacht vond dat de functies onverenigbaar werden. Ik zag dat ook. Uiteindelijk nam ik zelf het besluit om te stoppen als directeur bij Van Wijnen. Zaken die gevoelig zijn, moet je niet wegschuiven. Daarover moet je in alle eerlijkheid praten." Hut: "Je moet zo bouwen dat je een gebouw na een aardshok nog veilig kunt verlaten. Of anders gezegd: dat je veilig je huis kunt verlaten als dit op zijn grondvesten staat te schudden. Het is slechts een deel van de opdracht. En als je toch bezig bent, kun je net zo goed verduurzamen. Direct naar de nul-op-de-meter, ook gasloos." Dat zijn kansen voor de bouwsector. Toch signaleert ook Hut dat de grote bouwopdrachten tot nu toe zijn uitgebleven. "We staan pas aan het begin van het proces."

Resultaat tot nu toe

Wat is er wel bereikt in Groningen? De directeur onderscheidt verschillende soorten bouwactiviteiten. Zo is er een programma voor risicovolle objecten. Na inspecties worden de meest gevaarlijke schoorstenen, ornamenten, balkons of andere elementen van gebouwen vervangen. Inmiddels zijn er 800 schoorstenen weggehaald. Dan is er nog het schadeherstel. In een jaar tijd kreeg het CVW ruim 30.000 schademeldingen. Gemiddeld keerde de organisatie een schade uit van 3000 euro. Veel geld, zou je zeggen. "Maar het

probleem is dat 70 procent van de aanvragers het bedrag laat uitkeren. Veel mensen wachten met het herstelwerk of laten dat door niet-erkende aannemers doen. Dat wil je liever niet. Het kan zelfs de uiteindelijke versterkingsopgave in de weg zitten, als de eerdere schade niet goed is hersteld. Dan leidt dat tot nieuwe discussies." De derde belangrijke bouwstroom is het versterken van gebouwen. Vooral op dat dossier blijven resultaten achter bij de ambities. Zeven bouwbedrijven en corporaties zouden in 2015 150 woningen aardbevingsbestendig maken en tot nul-op-de-meter. 'Slechts' 23 woningen werden opgeleverd. De eerste vijfhonderd 'NOM-NAM-woningen' mogen 108.000 euro kosten. Voor de volgende 1000 moet de prijs omlaag naar 100.000 euro, inclusief btw. "Of we dat gaan halen is nog onduidelijk. We moeten nog evalueren. Daarmee beginnen we 13 januari." "Ik constateer dat alle bewoners supertevreden zijn. Wat dat inhoudt? Als een Groninger zegt 'het kon minder' is dat al een heel groot compliment." Een renovatie van een huurwoning mag 100.000 euro kosten. Dat lijkt veel geld, maar veel keuze heeft de NAM niet, denkt Hut. "Van dat bedrag kun je misschien ook nieuwe woningen bouwen, maar dan moet je wel alle andere kosten buiten beschouwing laten. Mensen zul je dan tijdelijk moeten uitplaatsen. En wat doe je met de inventaris?" Een grote sloooperatie ziet Hut in elk geval niet zitten. "In Loppersum doen we dat wel met 43 particuliere rijtjeswoningen. Niet omdat het anders te duur wordt, maar omdat versterken daar technisch niet kan."

Versneld herstel

Begin februari begint het CVW met het programma 'Versneld herstel'. Na een melding garandeert het CVW dat de schade binnen twee weken is verholpen. "We willen daarmee bereiken dat meer mensen het herstel door de door ons erkende aannemers laten uitvoeren. Nu is dat 30 procent, wij willen naar meer dan 50 procent eind dit jaar." Aan de hand van een catalogusaanpak die nog moet worden uitgerold, wil ook minister Kamp het hersteltempo opschroeven. Hut juicht die aanpak toe. "Bouwers zeggen terecht dat het werk niet snel genoeg op gang komt. Dat komt ook omdat er onvoldoende engineeringcapaciteit is, waarmee wordt vastgesteld wat er nodig is. Dat versterkt de noodzaak van een catalogusaanpak. De ervaringen van de zeven bouwers gaan daaraan zeker bijdra-

gen. Binnenkort gaan ze samen om tafel om alle kennis en inzichten te delen voor optimalisatie werkzaamheden. Dat is uniek in Nederland." Tot slot is er ook een oplossing om sneller vergunningen te verstrekken. Het is de bedoeling dat het CVW afspraken maakt over versnelde afgifte door gemeenten. Hut ziet het risico daarvan niet in. "Nu al zijn er initiatieven van bouwers en ontwikkelaars die dat zelf doen. De systematiek werkt dus al en zal ons hierbij helpen. Acht weken wachten op een vergunning, terwijl je onveilig woont, voelt wat wrang hè?"

Jaar van de waarheid

De bouwuro's moeten in 2016 nog gaan rollen. Rolf Koops van Bouwend Nederland Noord hoopt dat 2016 het jaar van de waarheid wordt en dringt aan op concrete afspraken. Of die wens uitkomt? Hut houdt een stevige slag om de arm. "Daarop zeg ik nog niet volmondig ja. Eerst moet er duidelijkheid komen." Zo moeten er Nationale Praktijkrichtlijnen in het Bouwbesluit komen voor zowel de nieuwbouw als de verbouwoperatie. Het is goed dat Kamp die wens ook uitspreekt, maar daarmee is het nog geen feit. De meningen daarover zijn nogal verdeeld. Tegenstanders zeggen: je kunt het ook onderling met elkaar afspreken zonder wetgeving. Maar waarom heb je dan een Bouwbesluit? En bovendien? Waarom voeg je hem dan niet toe aan het Bouwbesluit? Er is nog een reden waarom Hut niet durft te voorspellen dat de bouwproductie in Groningen in 2016 fors zal aantrekken. Dat heeft alles te maken met de ambitie die de Nationale Veiligheidscoördinator Hans Alders heeft. Hij wil het hele gebied toekomstbestendig maken, met de mensen, en het liefst aan de keukentafel. Hoe prachtig dat ook klinkt, het zal de klus omgeven met discussies met tal van betrokkenen en ook bijkomende emoties zullen het er niet eenvoudiger op maken. Daarom wil Hut duidelijkheid. En snel. Zodat particulieren ook op de lange termijn weten waaraan ze toe zijn. Hut blijft het herhalen. "Anders gaan ze wachten. Zeker als ze het gevoel hebben dat ze nog wel even veilig zitten. Mijn statement is gericht aan het hele speelveld. Minister Kamp, de NAM, Hans Alders, de Tweede Kamer en alle andere stakeholders. Anders gaat het project stagneren. Iedereen is daarvan wel overtuigd, maar daarmee is niet gegarandeerd dat er ook snel duidelijkheid komt."